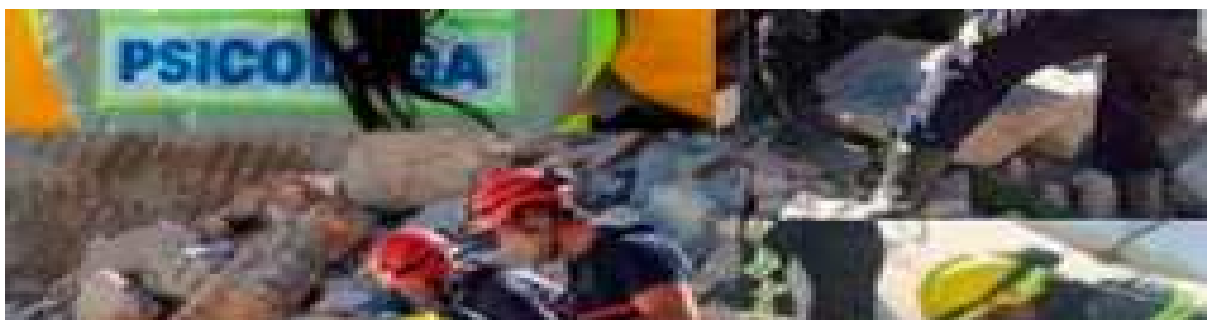

**PRESTACIÓ DE SUPORT PSICOLÒGIC A PERSONES EN
SITUACIÓ D'EMERGÈNCIA A LES ILLES BALEARS**

MEMÒRIA DE GESTIÓ

**JUNY A DESEMBRE
2014**



A.- INTRODUCCIÓ

Des de les diferents situacions de catàstrofe succeïdes en el nostre Estat es produeix una demanda d'ajuda psicològica de característiques noves com es la intervenció en emergències. La valoració positiva que es va donant a la intervenció dels professionals de la psicologia per part de les persones afectades i dels mitjans de comunicació en general i, tot plegat, el desig de fomentar la promoció i desenvolupament tècnic de la professió i el seu servei a la societat, ha fet que a la nostra Comunitat Autònoma, la Conselleria d'Administracions Públiques hagi valorat la necessitat d'implantar un Programa d'Intervenció Psicològica en crisis, emergències i desastres.

No és menys cert que, dia a dia, es produeixen a la nostra societat unes situacions puntuals i úniques que fan necessària la intervenció del professional de la psicologia. Situacions a causa de les quals alguns ciutadans estan afectats per una sèrie d'alteracions i problemes que solen representar un perill per a si mateixos, i tal vegada per a més d'una persona del seu entorn. Situacions produïdes en accidents de trànsit, incendis, pèrdues, intents de suïcidi, etcètera. Tot això exigeix unes tècniques i coneixements amplis amb la finalitat que la situació no s'escapi al control del professional. Per tant, es justifica àmpliament el paper fonamental que desenvoluparia el professional de la psicologia en el suport a la persona i/o en la resolució del conflicte generat en situacions de crisi.

Des de fa quinze anys, el Col·legi Oficial de Psicologia de les Illes Balears segueix treballant per millorar dia a dia la intervenció en emergències a tots els nivells: prevenció, intervenció amb intervinents, mitjans de comunicació, etcètera. La veritat és que a dia d'avui queda constatat el nivell de motivació que tots els professionals mantenen després del temps transcorregut i el dinamisme del programa, que va avançant i va assumint nous reptes tant a nivell d'intervencions com en la formació dels propis membres. El nivell de fidelització dels participants és important i això ens permet assegurar una continuïtat i una seguretat a l'hora de prestar aquest servei.

Arribats a aquest punt d'implantació i evidenciada la necessitat d'una intervenció professional en aquest àmbit, creiem necessari que mitjançant diferents formules es consolidi aquest espai professional i que es creïn els mitjans i recursos necessaris perquè pugui continuar i expandir-se quantitativament (major nombre de professionals actuant) i qualitativament (més serveis i noves línies d'actuació i col·laboració).

Un dels compromisos del GIPEC IB 112 és vetllar el desenvolupament de la prestació del servei per tal d'oferir l'atenció psicològica en crisi i emergències que respongui a un marc professional de qualitat a través d'una coordinació interna entre els membres del GIPEC IB 112 i els seus coordinadors responsables del Grup d'intervenció, per avaluar, analitzar, compartir i supervisar el funcionament de la prestació del servei, assumint l'obligació de protegir i vetllar pels drets dels usuaris, persones afectades i vulnerables emocionalment.

B.- TIPOLOGIA DE LES INTERVENCIONS

Les intervencions que té establertes la Conselleria d'Administracions Públiques i que són susceptibles de l'activació del professional de la psicologia, són les següents:

- Accidents de trànsit.
- Situacions d'explosió, incendis i fenòmens meteorològics adversos.
- Intents autolítics.
- Segrest-retenció.
- Comunicació a menors de la mort dels seus progenitors.
- Malalts mentals amb atenció especial a les persones que presentin conductes autolesives o agressives.
- Assassinats-homicidis.
- Situacions de gran impacte social.
- Qualsevol altra que decideixi la Direcció general d'Interior, Emergències i Justícia.

C.- COORDINACIÓ

Al llarg del desenvolupament de la prestació de recolzament psicològic a persones en situació d'emergència a les Illes Balears, s'han duit a terme dos tipus de coordinació:

- Coordinació interna entre els integrants del programa i els coordinadors per avaluar i analitzar el funcionament del programa.
- Coordinació externa amb altres professionals, entitats o serveis i Conselleria.

REUNIONS DE COORDINACIÓ DEL COPIB	
Reunions del COPIB amb la Conselleria d'Administracions Públiques	2
Reunions amb la Coordinadora d'Emergències del Consell General de Col·legis Oficials de Psicòlegs.	2
Reunions del GIPEC IB	3
Reunions del GIPEC IB 112 Mallorca	7
Reunions del GIPEC IB 112 Menorca	8
Reunions del GIPEC IB 112 Eivissa-Formentera	8
Reunions de la Comissió de l'àrea de psicologia de les emergències	7

D.- INTEGRANTS DEL GIPEC ILLES BALEARS (GIPEC IB) I GIPEC ILLES BALEARS 112 (GIPEC IB 112)

El Grup d'Intervenció Psicològica en Emergències i Catàstrofes del Col·legi Oficial de Psicologia de les Illes Balears (GIPEC IB), actualment està format per 75 professionals de la Psicologia (44 a Mallorca, 13 a Menorca, 16 a Eivissa i 2 a Formentera), experts en la intervenció psicològica en emergències, crisi i catàstrofes.

D'entre ells, hi ha 55 (24 a Mallorca, 13 a Menorca, 16 a Eivissa y 2 a Formentera), psicòlegs/ogues que conformen el Grup d'Intervenció Psicològica GIPEC IB 112 que són els responsables de la prestació del suport psicològic a les persones en situació d'emergència dins l'àmbit de la licitació amb la Direcció General d'Emergències, els quals estan sotmesos al compliment de la normativa que regula la prestació del servei assumint els seus compromisos inherents.

D.1.- Mallorca

Nº COL	LLINATGES	NOM
B-00329	Conrado Zaforteza	Lluís
B-00359	Ramis Oliver	Antònia
B-00600	Torres Ailhaud	Javier
B-00625	Seguí Estrany	Jerònima
B-00680	Escalas Gual	Margalida
B-01035	Browne Oliver	Sara Jane
B-01058	Sancho Castañer	Joan Antoni
B-01352	García Pazo	Patricia
B-01502	Liljedahl Svensson	Alice Ellen
B-01510	Calvo Gomila	Sonia
B-01577	Madrid Domenech	Ana Maria
B-01615	Carrasco Osuna	María del Carmen

B-01634	Andújar Cádiz	Angela
B-01664	Escandell Caracuel	Patricia
B-01693	Sastre Moyá	Adelina
B-01704	Mas Ferrer	Isabel
B-01836	Tugores Kirtley	Katie
B-01867	Vallejo González	Eva María
B-01888	Trías Salom	Sebastià
B-02021	Lucena Nicolau	Patricia
B-02053	Alcántara Aceituno	Vicente
B-02081	Gabaldón Pérez	Noelia
B-02086	Cortés Miró	Aina
B-02515	Corrales González	Sebastián Andrés

D.2.- Menorca

Nº COL	LLINATGES	NOM
B-00321	Sánchez Pons	M ^a Teresa
B-00458	Ferrero Hernández	María Teresa
B-00504	Martínez Gavaldá	Maite
B-01085	Jordà Florit	Pilar
B-01124	Andrés Fernando	María Jesús
B-01455	Moriana Zurita	Rocío

B-01492	Osuna Cerezo	Marta
B-01984	Rodríguez Barberán	Sandra
B-02000	Juan Rodríguez	Javier
B-02035	Marcos Farré	Paula
B-02248	Cirera Sixto	Susanna
B-02249	Barber Caules	Nicolás
B-02464	Mercadal Salort	Laura

D.3.- Eivissa

Nº COL	LLINATGES	NOM
B-00914	Escandell Tur	Eva
B-01120	Solano Ros	Ana María
B-01298	Ribas Marí	Vicent
B-01456	Benavente Cano	M ^a Minaya
B-01592	Arenas Reyes	María Isabel
B-01750	Torres Martí	María Cristina
B-01894	Escandell Salvador	Joan

B-02055	Pedroso Martín	Sandra
B-02097	Rosado Calero	Tamara
B-02212	Cofrade Braña	Cesar
B-02252	González Bonet	Marta
B-02336	Roig Ferrer	Noelia
B-02405	Barrios Mateu	María Angelica
B-02460	Soto Mas	M ^a Carmen

D.4.- Formentera

Nº COL	LLINATGES	NOM
B-01976	Carrasco López	Azucena

M-03492	Pardos Díaz	Fernando
---------	-------------	----------

L'organització, incorporació, coordinació i funcionament del GIPEC IB, està regulat al document REGLAMENT DE RÈGIM INTERN DEL GRUP D'INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA EN EMERGÈNCIES I CATÀSTROFES DEL COPIB.

Les iniciatives que orienten la dinàmica del GIPEC IB es concreten en els següents OBJECTIUS, els quals es van desenvolupant en una comissió de treball:

1. Impulsar les demandes i propostes dels psicòlegs/ogues que pertanyen al Grup d'Intervenció Psicològica en Emergències del COPIB (GIPEC IB).
2. Proposar i preparar activitats que dinamitzin i duguin contingut a les reunions del GIPEC IB.
3. Creació d'una guia de recursos de la comunitat que sigui útil, principalment per als membres del Grup d'Intervenció en Emergències del COPIB (i, en tot cas, per a organismes oficials), per derivar i atendre les necessitats de les persones afectades per una crisi o emergència.
4. Creació d'una base de dades: investigacions, bibliografia, estudis, projectes i recursos en l'àrea de les emergències, accessible a tots els col·legiats/des.
5. Informar i difondre als col·legiats/des sobre activitats, jornades, congressos, cursos... sobre la Psicologia de les Emergències.
6. Aprofundir en temes específics de la Psicologia de les Emergències i elaboració de guies orientatives i de pautes d'atenció (primers auxilis psicològics, comunicació de males notícies, el dol, intents de suïcidi...).
7. Promocionar i difondre a l'exterior el treball i les iniciatives que es desenvolupin dins l'àmbit de la Psicologia de les Emergències del COPIB.

E.- **BLOG DEL GRUP D'INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA EN EMERGÈNCIES I CATÀSTROFES DEL COPIB (GIPEC IB)**

Amb la finalitat d'estudiar i dinamitzar temes i àrees que reflecteixin la situació actual de la Psicologia de les Emergències, Crisis i Catàstrofes, des de la vocalia de la Psicologia de les Emergències del COPIB, conjuntament amb tots els membres que actualment constitueixen el Grup d'Intervenció Psicològica en Emergències i Catàstrofes (GIPEC IB), hem creat aquest blog amb l'objectiu de promocionar i difondre a l'exterior el treball i les iniciatives que es desenvolupin dins l'àrea.

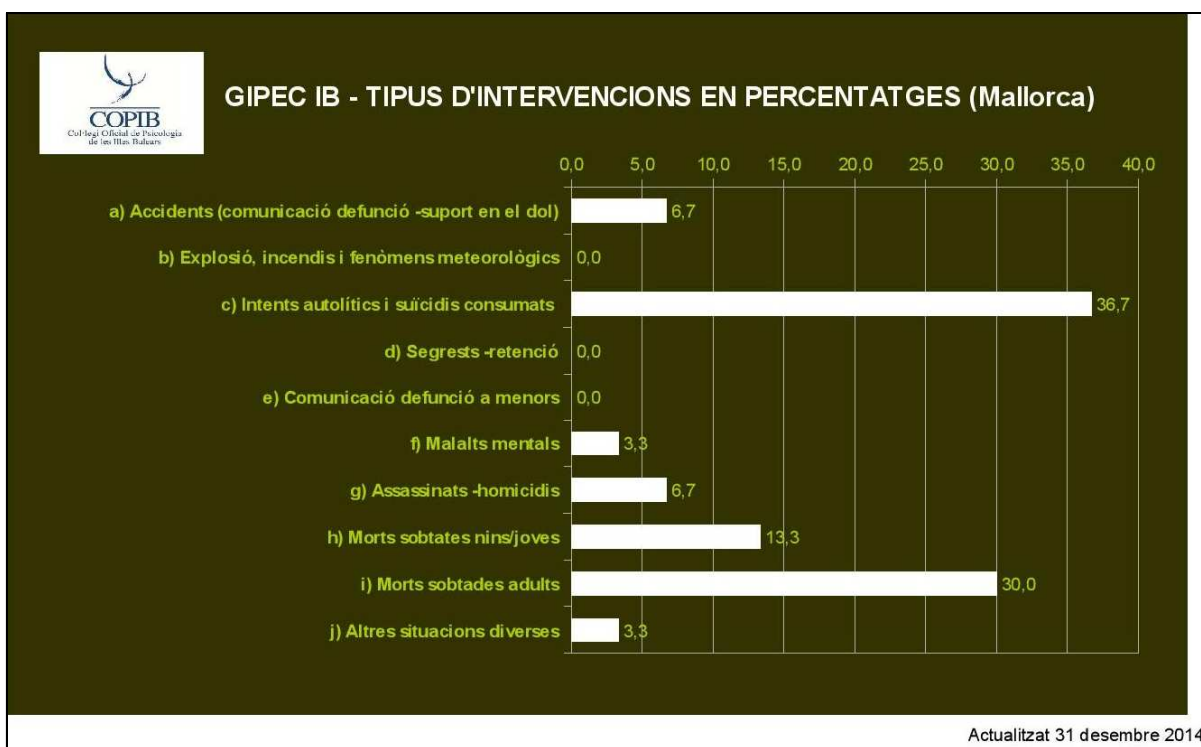
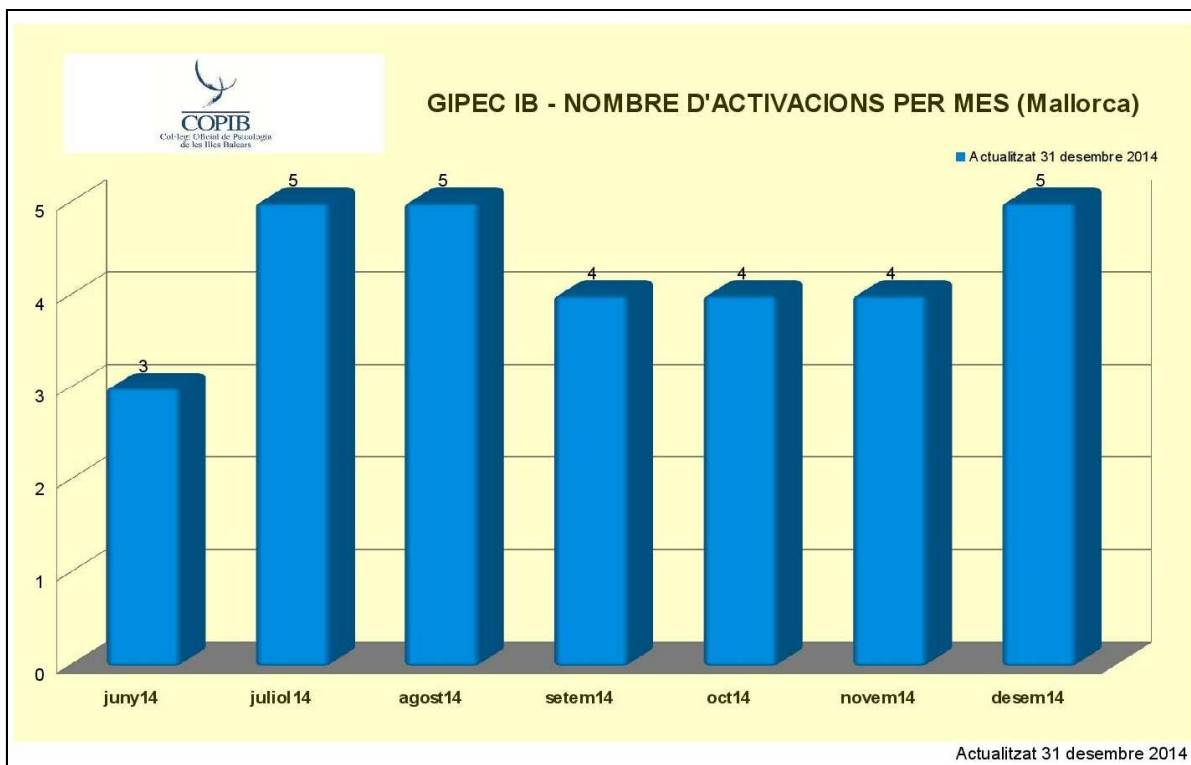


Pensam que el blog ha de ser una eina útil per a totes les persones interessades en aquest àmbit d'intervenció.

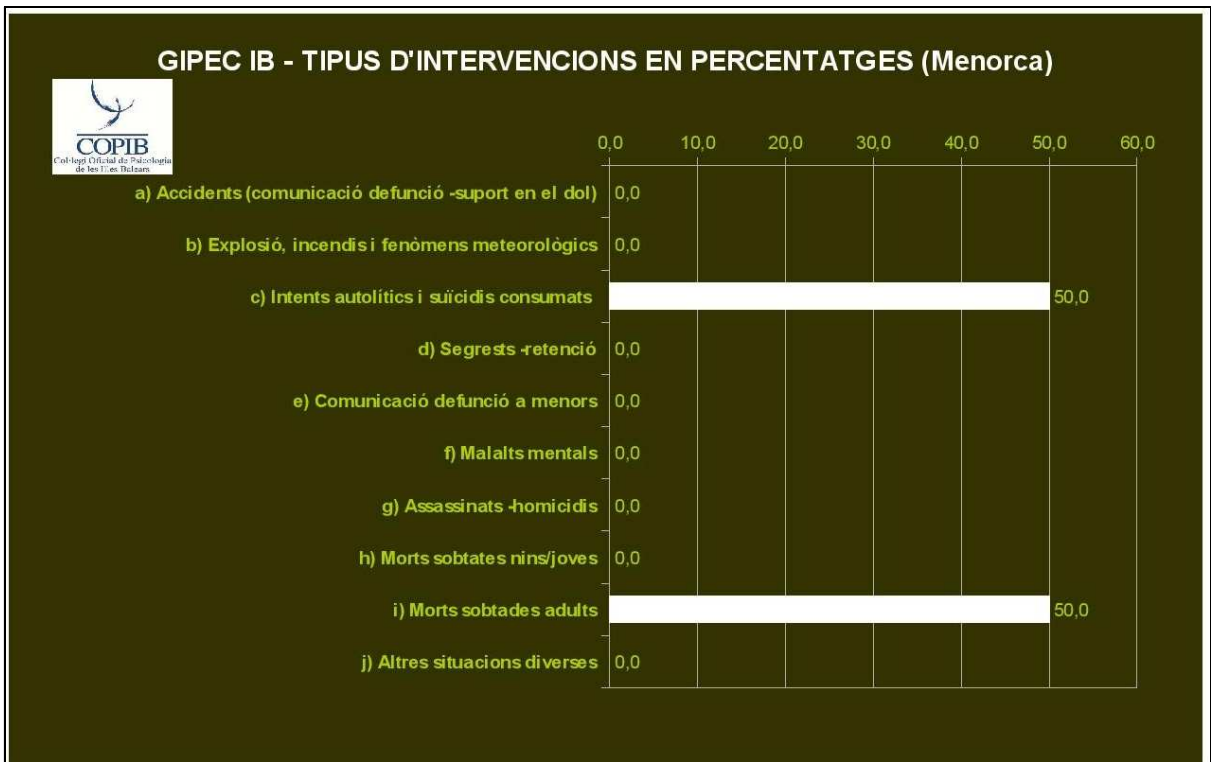
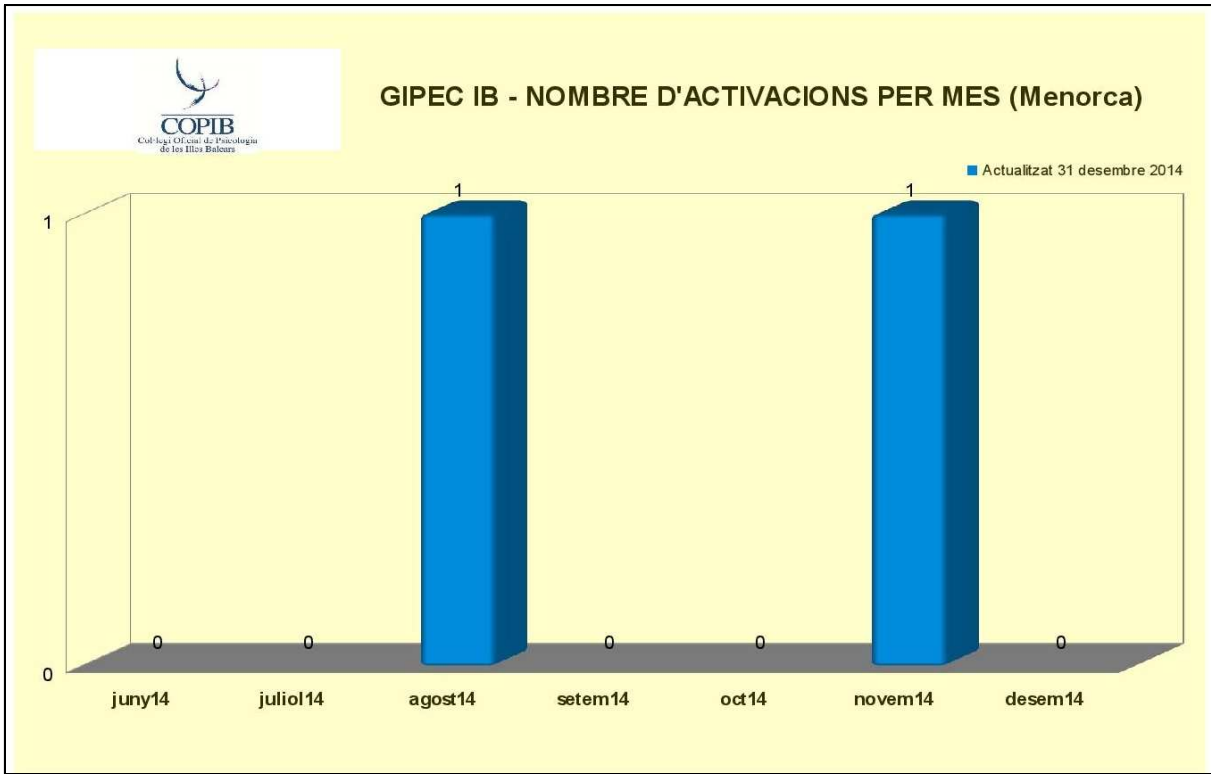
F.- DADES ESTADÍSTIQUES

Les dades estadístiques demostren que s'ha de mantenir aquest recurs perquè a mesura que passa el temps es converteix en una necessitat ineludible per a la qualitat de vida dels ciutadans de la nostra comunitat.

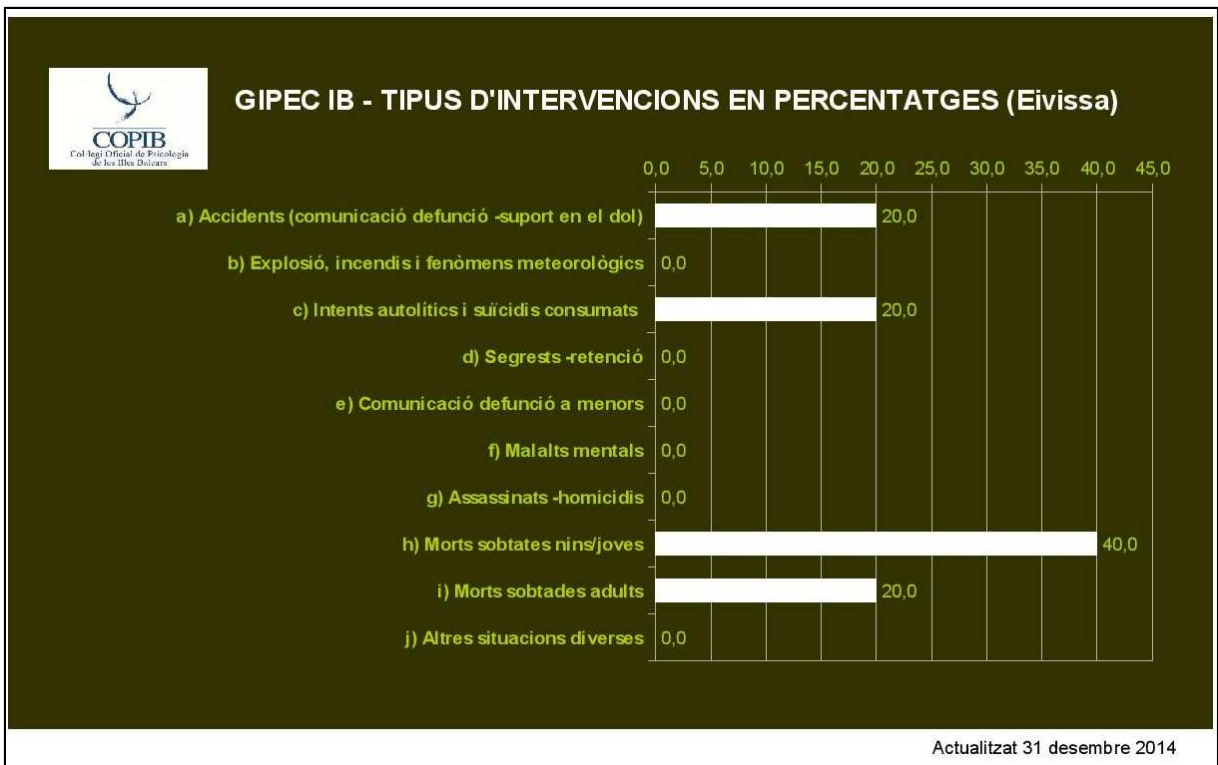
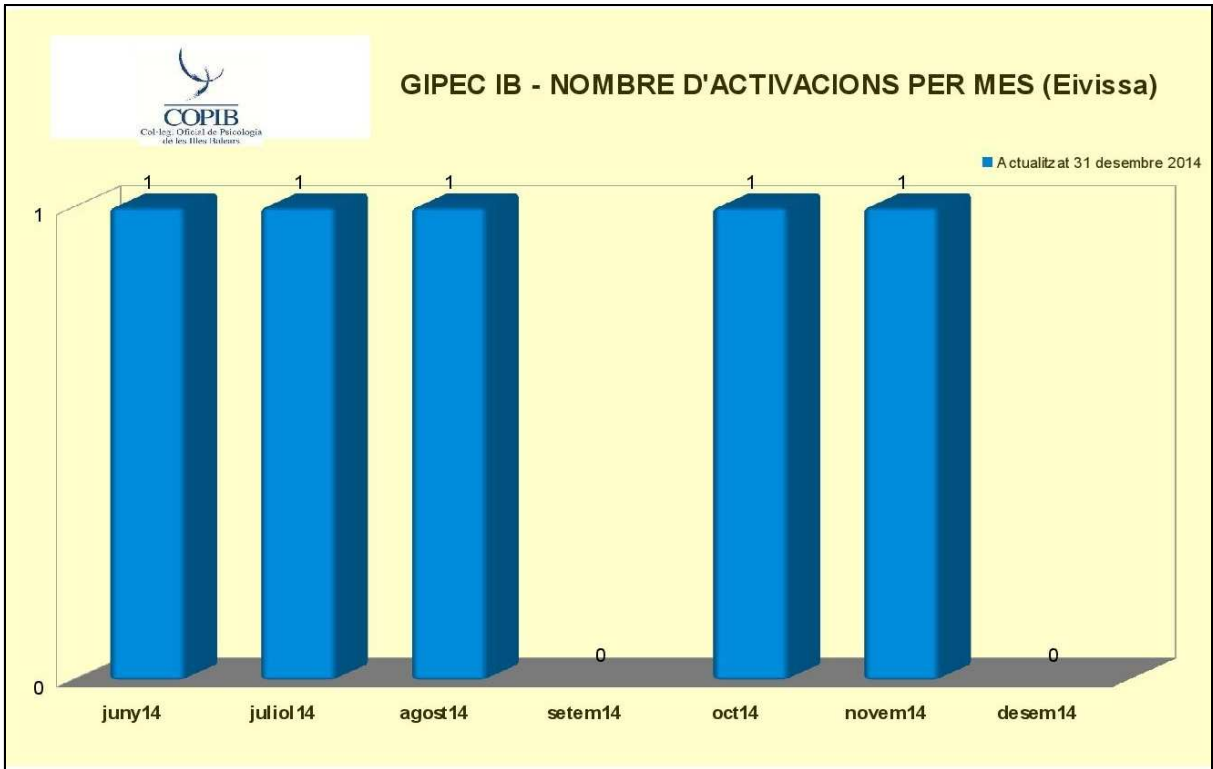
E.1.- Mallorca



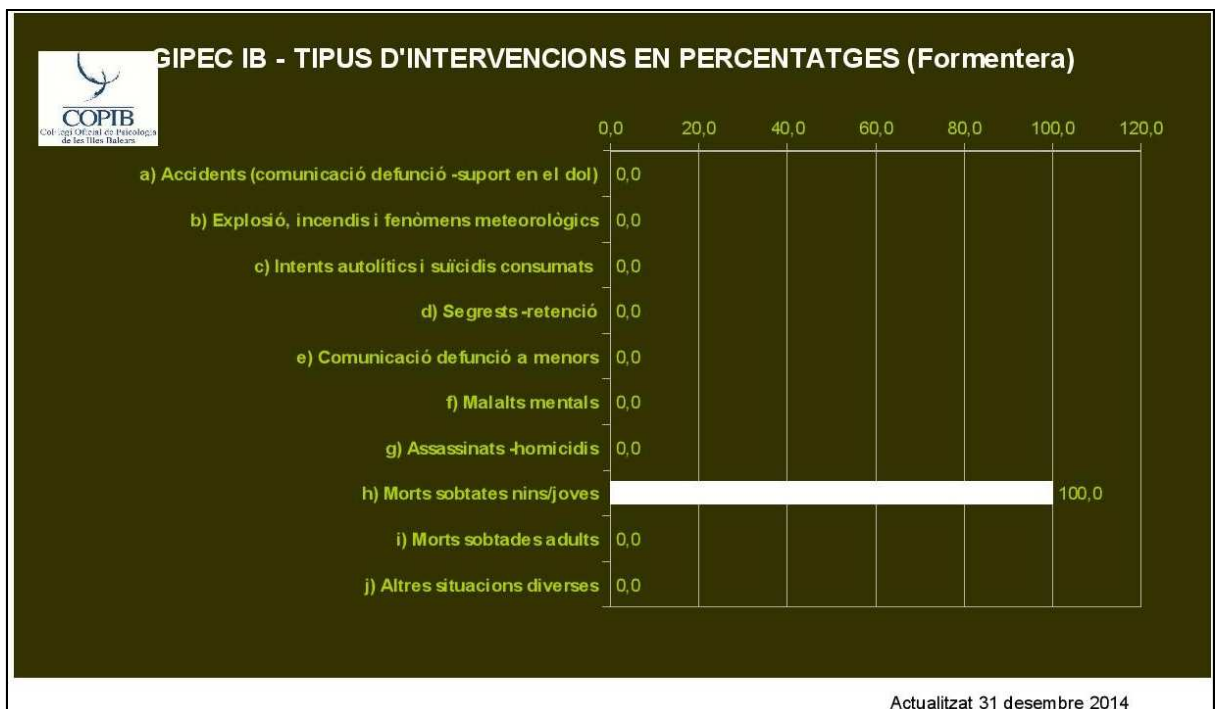
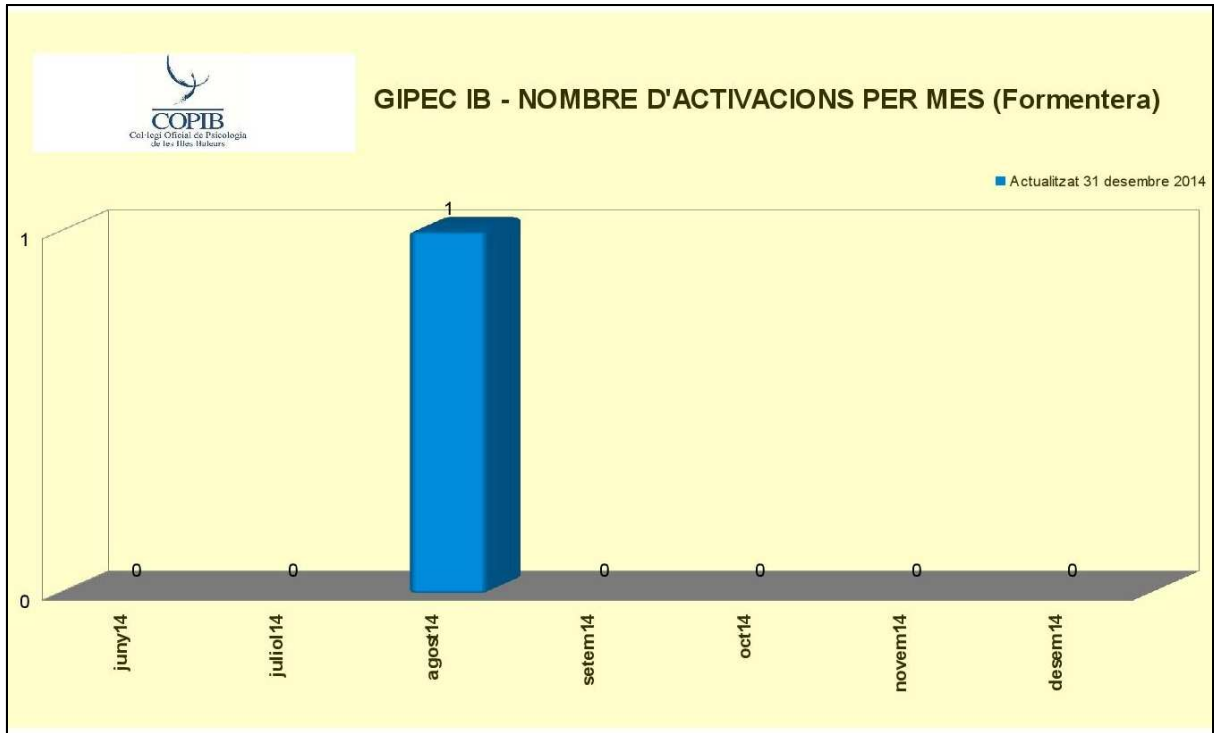
E.2.- Menorca



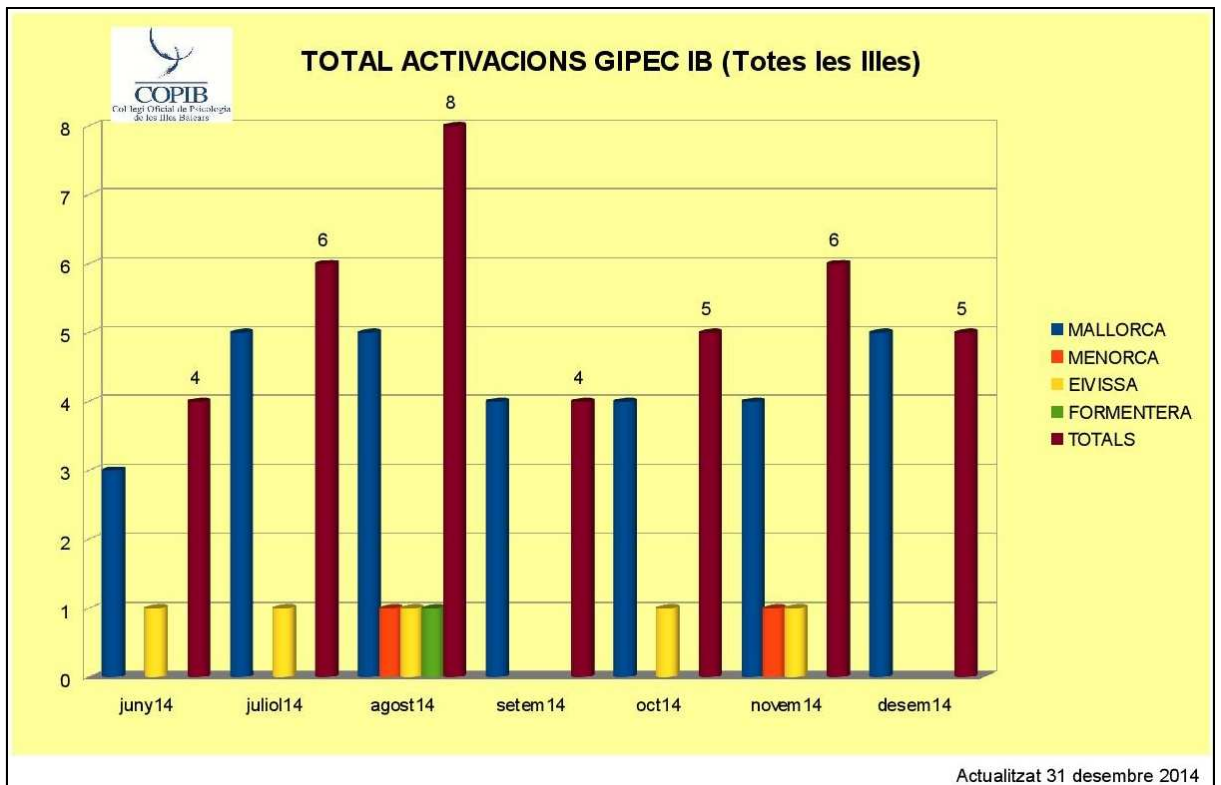
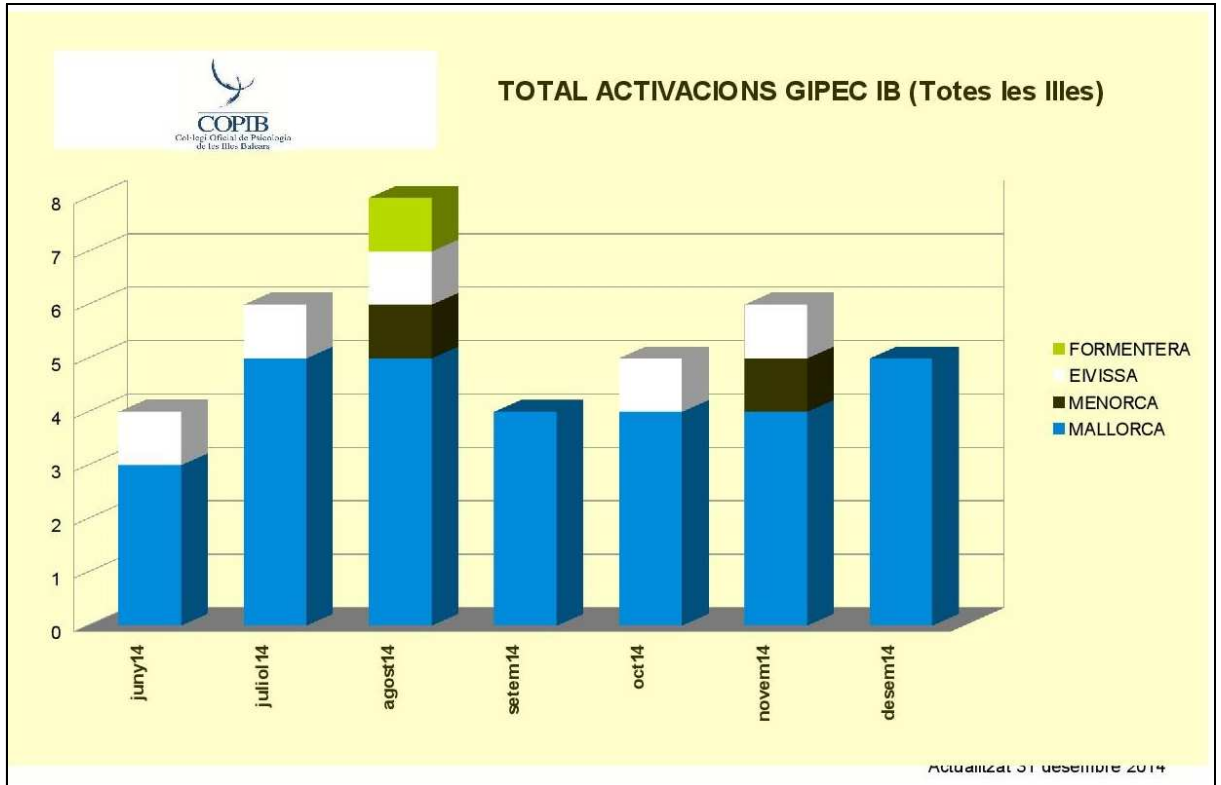
E.3.- Eivissa

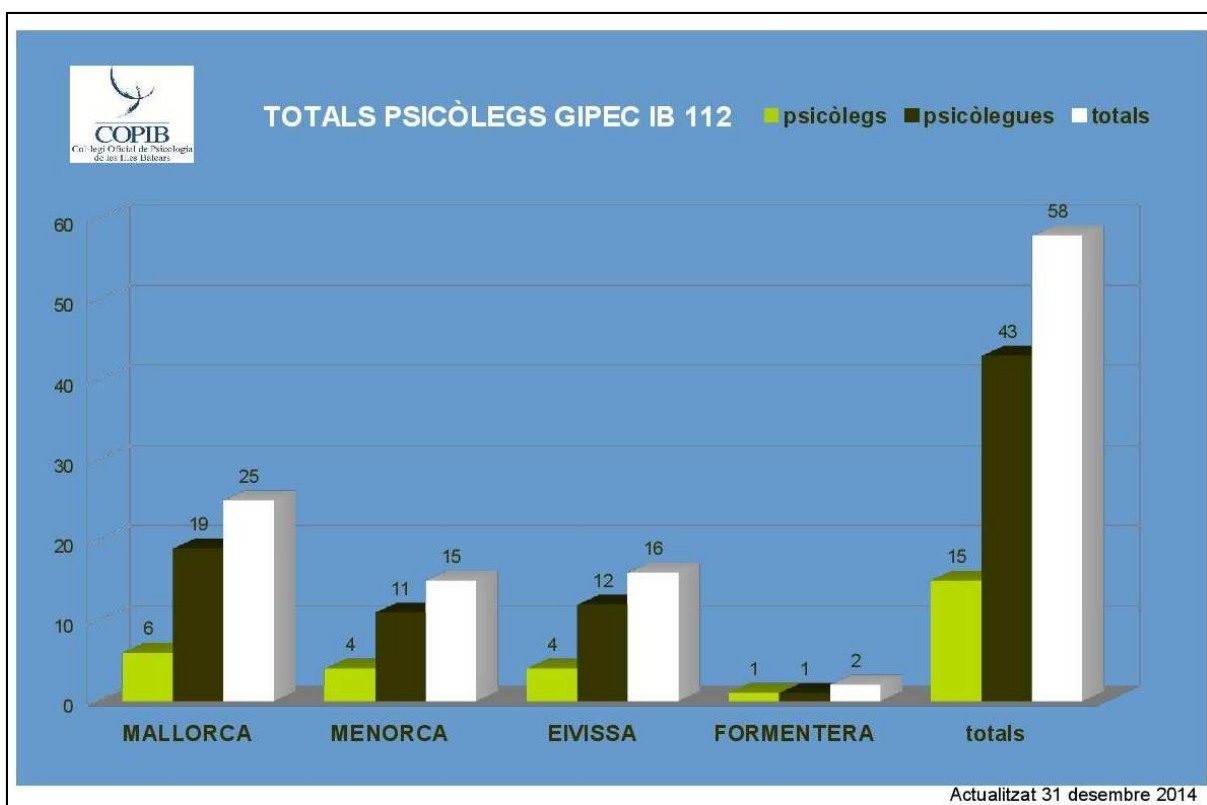
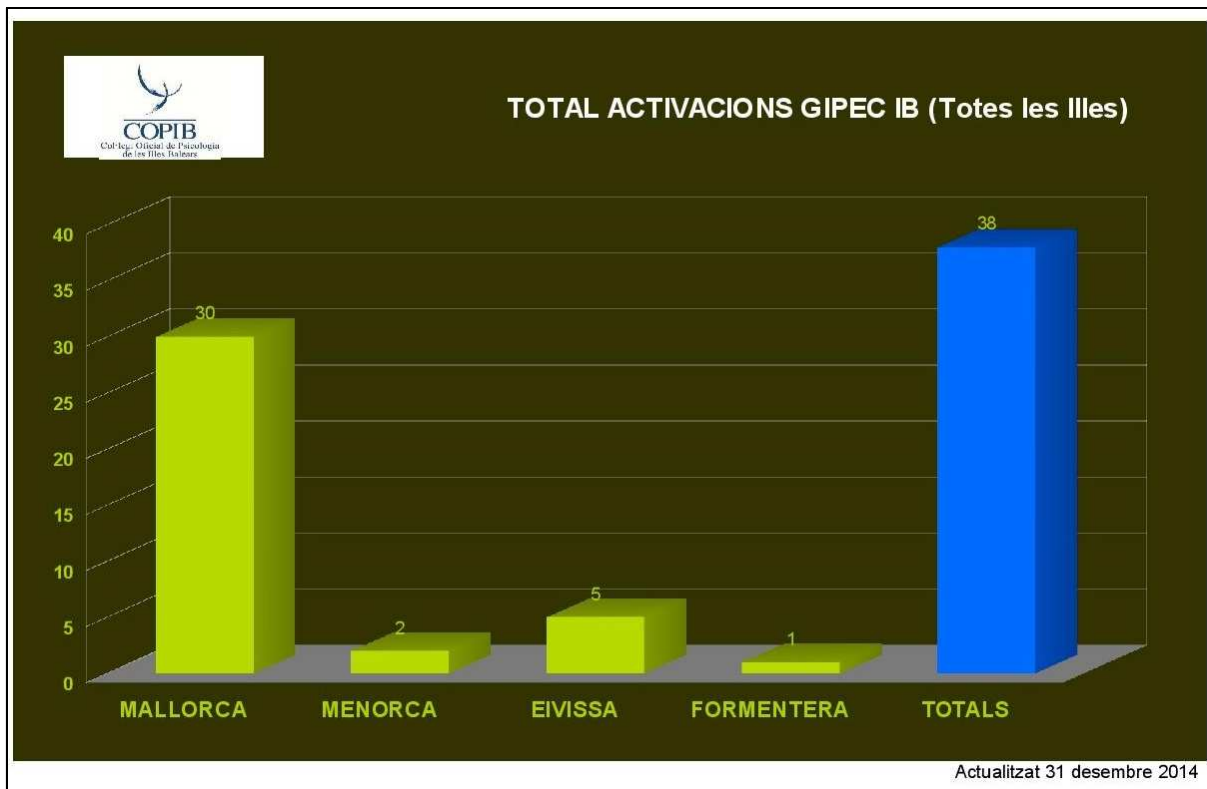


E.4.- Formentera



E.5.- Dades globals





El tractament d'aquestes intervencions en emergències -de gran càrrega emocional i molt ambigües des del punt de vista psicològic- s'enfoca en les persones o famílies que l'estan sofrint, començant des del punt que estan ells, no des d'on està el professional, i això significa que les expectatives inicials són essencialment neutres i que s'actua sense idees preconcebudes. El propi sistema cognitiu de la persona implicada és el marc del primer

diàleg del professional. En les primeres intervencions, l'objectiu primordial és crear seguretat psicològica que ajudi a canalitzar les reaccions al dolor i a l'estrès emocional i familiaritzar a la persona o família amb el concepte d'assessorament i aconseguir que acceptin que pot ser beneficiós per a ells.

El nombre d'intervencions realitzades, així com la tipologia de les mateixes, ens permet afirmar la importància de la presència i actuació del psicòleg. No obstant això, cal tenir en compte que aquesta actuació no sempre segueix els mateixos paràmetres, bé sigui per la tipologia del succés, urgència de temps, rapidesa en la presa de decisions, coordinació dels diversos serveis intervinents, etc. Per això, no es pot estandarditzar uns criteris d'actuació que siguin aplicables a tots els successos. Això ens suggereix presentar una sèrie de tècniques a tenir en compte en una intervenció: acompanyament, silenci, escolta activa, autocontrol, relaxació, presa de decisions, habilitats d'afrontament, etc.

Tampoc cal deixar de costat la constant preparació dels professionals per a intervenir davant un esdeveniment catalogat com a catàstrofe, centrant el treball en les següents línies d'actuació, que vénen desenvolupant-se durant aquests últims anys.

F.- VALORACIÓ

Des del Grup d'Intervenció Psicològica en Emergències i Catàstrofes del COPIB s'està treballant per proposar uns criteris d'activació que avalin la competència d'una intervenció psicològica en emergències i catàstrofes de qualitat en els diferents camps de prevenció i intervenció pròpies d'aquesta àrea i ajustada a la realitat del dia a dia de la ciutadania que està sofrint alguna situació d'emergència.

La veritat és que, des que es va engegar el programa al juny de 2014 fins a desembre de 2014, hi han hagut:

- Mallorca: 30 intervencions.
- Menorca: 2 intervencions.
- Eivissa: 5 intervencions.
- Formentera: 1 intervenció.

Malgrat les escasses intervencions, hi ha una sèrie d'aspectes que es valoren molt positivament:

- La fluïdesa de comunicació entre els operadors telefònics de la central de l'112.
- La labor dels equips d'emergències (Guàrdia Civil, policies, 061, tècnics 112...) per facilitar l'actuació del psicòleg quan ha de començar a intervenir.
- Reconeixement, no només de les víctimes ateses, sinó també dels intervinents i la sensació d'equip en totes les actuacions realitzades.

És en l'àmbit de Coordinació amb la Direcció General d'Emergències i després de la pertinent valoració del servei que volem transmetre les següents consideracions amb l'objectiu de millorar el protocol i procediment d'activació de la demanda d'atenció psicològica a persones en situació de crisi i emergències, ja que consideram que com a cos intervinent d'emergències es pot optimitzar i millorar el servei.

Entenem que s'hauria de millorar:

- **El canal informatiu del treball del Psicòleg com a intervinent pel que fa a la resta de cossos que hi intervenen.**

Els cossos de Polícies Local i Nacional, Guàrdia Civil, Bombers, personal sanitari del 061 se sorprenden quan veuen arribar al lloc dels fets al Psicòleg; molts d'ells desconeixen que l'equip dugui funcionant més de sis mesos, així com el protocol per poder ser activats i, allò més greu, desconeixen com i per què s'ha d'activar al psicòleg. Malgrat haver mantingut reunions amb els responsables del 061 de les Illes i del bon acolliment que ha tengut el Psicòleg, és clar que la informació no arriba a tot el personal sanitari. I aquesta situació es pot extrapolar als cossos i forces de seguretat doncs tampoc han rebut aquesta informació. Per tant, cal donar difusió de l'existència del servei als distints cossos intervinents en una emergència.

- **El protocol d'activació és complex.**

Sempre s'està a costa del que decideixi el metge regulador sobre la intervenció que ha de fer el psicòleg. Hi ha una sèrie d'intervencions en les quals és importantíssim l'acompanyament psicològic als familiars (per exemple, en la recerca de desapareguts). El protocol d'activació i valoració de la demanda per part del 061 alenteix la presa de decisió de l'atenció psicològica, el canal és massa llarg i provoca la lentitud de reacció de l'activació, quan en una emergència la immediatesa és un valor prioritari.

- **La decisió d'activació no sempre la fa el metge del 061 que està en el lloc dels fets.**

En moltes ocasions l'activació del Psicòleg la fa el metge regulador del 061 que es troba a Palma quan el nostre equip treballa a Eivissa i Formentera. Consideram que potser aquesta figura no sap exactament les característiques especials de cada illa: no és el mateix una població de 11.000 habitants -com és Formentera- que una altra amb 425.000 -com la de Palma-. L'impacte social i les conseqüències psicològiques poblacionals de determinades emergències no són iguals.

- **Intervencions en les quals podia haver actuat el psicòleg.**



Al llarg d'aquests 7 mesos hi ha hagut nombrosos casos, coneguts a través dels mitjans de comunicació o per persones afins de les víctimes, situacions de desaparicions, casos d'autòlisi, ofegaments en llocs públics, accidents mortals... en els quals l'equip de psicòlegs no ha estat activat. Segurament, si s'hagués fet, això hauria ajudat no només a les víctimes sinó també als propis equips d'emergències intervinents i a la societat en general.

G.- CONCLUSIONS


Una anàlisi exhaustiva ens fa concloure que:

1. La percepció és de prestació d'un servei en el que **l'assistència psicològica està infrautilitzada**, amb demandes no ateses i on els distints cossos intervinents no tenen potestat per valorar l'activació del psicòleg/oga de guàrdia.
2. **Ens constaten demandes i informació del servei**. Cal orientar i informar a tots els cossos intervinents en una emergència, centres hospitalaris, Protecció Civil, Policia Locals... per oferir l'assistència psicològica.
3. Cal donar més **protagonisme als distints professionals** que intervenen en l'àmbit de les emergències per sol·licitar la prestació del servei.
4. **Assolir la coordinació interna entre l'112 i el psicòleg/oga** de guàrdia per tal de donar flexibilitat i receptivitat a les possibles incidències del servei.
5. Necessitat de reforçar la coordinació dels cossos intervinents amb la finalitat **d'acostar processos i protocols per tal de treballar conjuntament** en el PRE (prevenció, preparació, previsió...) – DURANT (coordinació, organització, protocols d'intervenció...) – DESPRÉS (avaluació, anàlisi, normalització...) d'una emergència, catàstrofe o desastre.

ANNEX I: FORMACIÓ CONTÍNUA PER ALS INTEGRANTS DEL GIPEC IB A L'ANY 2014.-

	SEMINARI INTERVENCIÓ PSICOTERAPÈUTICA EN PSICOTRAUMATISME INFANTIL		
Dates	31 de gener de 2014 1 de febrer de 2014		Lloc Palma (Mallorca)
Horaris	Divendres, de 16:00 a 21:00 Dissabte, de 09:00 a 14:00		Duració 10 hores
			Núm. de places 30
Destinatari/àries	Psicòlegs/ogues col·legiats/des i estudiants de psicologia.		
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exposar els conceptes fonamentals i els models teòrics explicatius de la traumatització infantil. ▪ Donar a conèixer la importància de l'aferrament i els trastorns de l'aferrament com a conseqüència de relacions primerenques en les quals hi han estat presents traumes relacionals. ▪ Desenvolupar el model d'intervenció de Barudy i Dantagnan per al tractament dels nins i adolescents amb trauma ▪ Objectius, tècniques i metodologia d'intervenció adaptades al sofriment infantil 		
Metodologia	Exposicions orals, dinàmiques, exercicis grupals i treball pràctic amb els conceptes i les tècniques. Es facilitarà material de suport que permeti el seguiment de les exposicions.		
Programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Conceptes: Definició de trauma i tipus de trauma. Trauma i aferrament. Models explicatius de la traumatització infantil. Conseqüències del trauma en el menor. ▪ Instruments d'avaluació del trauma i de l'aferrament. ▪ Model d'intervenció en psicotraumatèria infantil sistèmica basat en els tres blocs de Barudy i Dantagnan. Objectius, tècniques i metodologies d'intervenció: menors traumatitzats per l'abandonament, la violència i els maltractaments. ▪ Treball del vincle terapèutic en funció del perfil del nin i integració dels continguts traumàtics. Treball amb pares o referents del menor. Labor de coordinació multidisciplinària. 		
Ponent	JOSÉ LUIS GONZALO MARRODÁN Psicòleg clínic. Col·legiat GZ 1035. Psicoterapeuta per la FEAP. Diplomant en psicoteràpia infantil per l'IFIV de Barcelona. Formació en EMDR adults (nivell II) i en nins i adolescents (nivell I). Ha treballat com a psicòleg al Col·legi Sant Ignaci de Loyola (1996-2005). Des de 1994 treballa en consulta privada com a psicòleg i psicoterapeuta infantil i d'adults. Des de 1999 treballa per a la Diputació Foral de Guipúscoa com a psicoterapeuta dels menors que participen als programes d'acolliment familiar, residencial i adopció.		
Preu matrícula <div style="border: 2px solid yellow; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; text-align: center; margin: 10px auto;"> CURS BONIFICAT PEL COPIB </div>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Col·legiats/des Mallorca ▪ Col·legiats/des Menorca i d'Eivissa i Formentera ▪ Col·legiats/des en atur i col·legiats/des jubilats/des ▪ Estudiants de psicologia ▪ Psicòlegs/ogues no col·legiats/des 		PREU MATRÍCULA
			70 € 35 €
			Gratuït <small>(ingrés del 50% de la matrícula que es tornarà una vegada finalitzat el curs)</small>
			60 € 30 €
			50 € 25 €
90 €			
Termini d'inscripcions	Fins al 13 de gener de 2014. La impartició del curs queda subjecte a la inscripció d'un nombre mínim d'alumnes.		
Inscripcions	1.- Realitzar l'ingrés bancari a La Caixa, oficina 0364, al c/c 2100/0364/95/0200146646. 2.- Enviar al COPIB el formulari d'inscripció http://www.copib.es/asp/full/full.asp En cas de no adjuntar justificant d'ingrés en el formulari d'inscripció, remetre còpia a formaciocopib@cop.es o al fax 971 29 19 12. 3.- Les places seran assignades una vegada remès el formulari al COPIB.		
Certificació	El COPIB emetrà certificat d'assistència si hi ha una assistència mínima del 80%.		
Lloc de realització	Seu del COPIB, carrer Manuel Sanchis Guarner núm. 1 de Palma.		



Dates	14 i 15 de febrer de 2014	Lloc	
		Palma (Mallorca)	
Horaris	Divendres, de 16:00 h. a 21:00 h.	Duració	10 hores
	Dissabte, de 9:00 h. a 14:00 h.	Núm. de places	30
Destinatari/àries	Psicòlegs/ogues col·legiats/des, estudiants de psicologia i altres professionals.		
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> Conèixer el programa de Psicologia de Catàstrofes en l'àmbit de Protecció Civil. Aprendre a actuar coordinadament dins d'un Pla d'Actuació Psicosocial. Exercir eficientment les tècniques d'Intervenció Psicològica en el camp d'Emergències i Catàstrofes. 		
Metodologia	Teoricopràctica participativa. Es facilitarà material de suport que permeti el seguiment de les exposicions. Anàlisi de casos clínics.		
Programa	<ul style="list-style-type: none"> Marc de referència de Psicologia de Catàstrofes en l'àmbit de la Protecció Civil. Intervenció Psicològica en Emergències i Catàstrofes. Anàlisi i exposició dels estudis de casos. Intervenció estratègica. Coordinació del dispositiu psicosocial. Intervenció amb intervinents. Intervenció amb afectats. Rehabilitació psicosocial. Casos pràctics. 		
Ponents	ELENA PUERTAS LÓPEZ Psicòloga, Direcció General de Protecció Civil i Emergències, Ministeri de l'Interior.		
	ISABEL VERA NAVASCUÉS Psicòloga, Direcció General de Protecció Civil i Emergències, Ministeri de l'Interior.		
Preu matrícula	<ul style="list-style-type: none"> Col·legiats/des Mallorca Col·legiats/des Menorca i d'Eivissa i Formentera Col·legiats/des en atur i col·legiats/des jubilats/des Estudiants de psicologia Altres professionals 	PREU MATRÍCULA	
		70 € 35 €	
		Gratuït <small>(Ingrés del 50% de la matrícula que es tornarà una vegada finalitzat el curs)</small>	
		60 € 30 €	
		50 € 25 €	
	90 €		
Termini d'inscripcions	Fins al 3 de febrer de 2014. La impartició del curs queda subjecte a la inscripció d'un nombre mínim d'alumnes.		
Inscripcions	1.- Realitzar l'ingrés bancari a La Caixa, oficina 0364, al c/c 2100/0364/95/0200146646. 2.- Enviar al COPIB el formulari d'inscripció http://www.copib.es/asp/full/full2014.asp En cas de no adjuntar justificant d'ingrés en el formulari d'inscripció, remetre còpia a formaciocopib@cop.es o al fax 971 29 19 12. 3.- Les places seran assignades una vegada remès el formulari al COPIB.		
Certificació	El COPIB emetrà certificat d'assistència si hi ha una assistència mínima del 80%.		
Lloc de realització	Seu del COPIB, carrer Manuel Sanchis Guarnier núm. 1 de Palma.		

TALLER INTERVENCIÓ EN EMERGENCIES



Dates	10 de juliol de 2014	Lloc	
		Eivissa	
Horaris	Dijous, de 18:00 a 21:00	Duració	3 hores
		Núm. de places	30
Destinatari/àries	Psicòlegs/ogues col·legiats/des, estudiants de segon cicle i altres professionals.		
Programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Breu definició de la emergència. ▪ Tipus de víctimes. ▪ Etapes del dol. ▪ Com actuar a una intervenció. ▪ Casos pràctics. 		
Ponent	MINAYA BENAVENTE CANO Psicòloga especialista en Psicologia Clínica (col·leg. B-001456). Coordinadora del GIPEC IB 112 a Eivissa i Formentera		
Certificació	El COPIB emetrà certificat d'assistència si hi ha una assistència mínima del 80%.		
Lloc de realització	Seu de l'Associació Espanyola del Cancer. Carrer Josep Zornoza Bernabéu, 5. Eivissa		

CONFERÈNCIA-COL·LOQUI:

**ACTUACIÓ DEL METGE FORENSE
DAVANT LES GRANS CATÀSTROFES**

**La Junta del COPIB té el plaer de convidar-vos a aquest acte el proper
DIMECRES dia 15 d'OCTUBRE a les 19,30 hores a la seu del COPIB**



Ponent:

Aina Estarellas

Directora de l'Institut de Medicina Legal de les Illes
Balears del Ministeri de Justícia

Les principals funcions del metge forense en un desastre són la col·laboració en la identificació de les víctimes i el diagnòstic de la naturalesa de les seves lesions i de la causa de la seva mort. En aquest sentit, en una gran catàstrofe és molt positiu el protocol d'actuació medicoforense i el treball en equip amb altres professionals: policia científica, psicòlegs, treballadors socials, etcètera. És fonamental que els professionals de la Psicologia intervinents coneguin la tasca de la medicina forense.

Presentat per:

Javier Torres Ailhaud, degà del COPIB

Dirigit a:

Professionals de la Psicologia, professionals sanitaris, de l'educació, dels serveis socials, etcètera, estudiants i a tot professional interessat en la intervenció en emergències.

Lloc:

Saló d'actes del COPIB: C/ Manuel Sanchis Guarner núm. 1 de Palma

ANNEX II: CATÀLEG DE SITUACIONS EN LES QUALS EL PSICÒLEG POT SER ACTIVAT.-

1.- ACCIDENTS DE TRÀNSIT.-

En tots aquells accidents en què hi hagués ferits (propi conductor o familiars) i que pel tipus d'accident fos necessària la intervenció psicològica, tant en el lloc dels fets com al centre mèdic, fins a la seva derivació, ha de tenir-se en compte:

- Accidents amb múltiples afectats, on es perd el control donada la situació que hi ha molts ferits, l'espera es fa llarga o el trasllat és lent.
- Accidents on hi estan implicats tots els membres d'una família.
- Accidents amb rescat de la víctima donada l'aparatositat del mateix.
- Comunicació de males notícies.

2.- ACCIDENTS ON HI ESTAN IMPLICATS MENORS.-

- Quan hi ha menors implicats. Atendre als pares/avisar-los.
- Quan el trasllat del menor es veu demorat per alguna circumstància concreta.
- Que la situació dugui a la gravetat o defunció dels pares i els menors estiguin tot sols en el lloc dels fets.
- Atropellament del menor: que s'hagin de traslladar i/o realitzar proves a conseqüència de l'accident, i el menor es trobi tot sol, perquè no es pot identificar o no es poden localitzar els pares.
- Que el menor hagi vist l'accident (trànsit, domèstic, etcètera) dels seus pares i es trobi en indefensió.
- Accidents domèstics infantils per ingesta de substàncies, empresonament, electrocucions, incendi, ofegaments, atacs d'ansietat, etc.
- Comunicació de males notícies.

3.- CAIGUDES A POUS I RESCATS A MUNTANYA.-

L'atenció psicològica va dirigida als familiars i als propis accidentats. La intervenció pot donar-se en:

- Moment en què es dona la notícia que el conegut està desaparegut.
- Moment de la iniciació del rescat.
- Moment del desenllaç del rescat.
- Supervivents.
- Als familiars dels supervivents.
- En l'assessorament, control de la situació i organització dels afectats, perquè no hi hagi contra informacions dels diferents grups d'atenció que actuen al moment, perquè no es barregin interpretacions confuses i que cadascun dels professionals realitzi la seva labor.

És necessari que el supervisor o personal del Centre 112 recapti la màxima informació possible, fins i tot abans de contactar amb el psicòleg (temps que duu l'accidentat en el lloc, hora en la qual varen començar les tasques de rescat, temps estimat que queda per finalitzar el rescat, familiars que es troben en el lloc, edat, sexe, estat de la víctima i dels familiars), la qual cosa permetrà una valoració objectiva de la necessitat d'acudir al lloc del rescat o al domicili dels familiars. D'aquesta manera, es podrà assistir correctament a la víctima.

4.- ACCIDENTS NÀUTICS – OFEGAMENTS.-

L'actuació psicològica serà similar que en els casos d'accidents de trànsit.

5.- SITUACIONS D'EXPLOSIÓ, INCENDIS I ESDEVENIMENTS ATMOSFÈRICS.-

Cal destacar diverses intervencions:

- En perdre la llar o els béns a causa d'una explosió, esfondrament o en el qual hi ha persones implicades per ferides, atrapades o perdudes.
- Si hi ha menors que estan tot sols, que han perdut als seus pares, etc.
- Quan hi ha bloqueig o autoaïllament i la/les víctima/es no vol moure's o sortir del lloc.

Des del Centre d'Emergències 112 s'haurà de valorar si és una situació d'emergència o catàstrofe. En aquest últim cas, l'activació del Grup d'Intervenció en Crisi es realitzarà a través del coordinador perquè s'entendrà que haurà d'activar-se a més d'un psicòleg.

6.- SITUACIONS AMB TURISTES.-

- Turistes nacionals o estrangers als quals els ocorre un contratemps: robatori, intimidació, violació, accident, etc., i es trobin sense recursos, sense saber què fer o a qui acudir, entrant en un procés de 'descontrol'.
- Quan es produeixi la pèrdua d'un menor.
- Quan els pares del menor han sofert un accident.

7.- TEMPTATIVES DE SUÏCIDI.-

En totes les situacions d'intent de suïcidi, és factible la intervenció psicològica que es dirigirà al propi suïcida i als seus familiars durant tot el temps en el qual s'intenti la resolució del conflicte. La intervenció es dirigirà a:

- Quan el suïcida estigui en situació d'indefensió, bloqueig, abstracció, descontrol, pèrdua del raïocini, etc.
- Quan es prevegi que pugui tornar a intentar-ho en quedar-se tot sol.
- Quan la família es troba sense recursos per afrontar la situació o no sap què és el que cal fer.
- Quan el suïcida no aconsegueixi sortir de la crisi momentània.

8.- SEGREST - RETENCIÓ.-

- Atenció dirigida al propi segrestat o retingut al moment del rescat si es troba en situació de crisi emocional.
- Atenció als familiars del segrestat o retingut.

9.- VIOLÈNCIA DOMÈSTICA.-

Ha de tenir-se en compte:

- Si la part implicada ho sol·licita, o si qui ho atén valora la necessitat d'una intervenció psicològica.
- Si es troba en estat de bloqueig emocional o fora de si.
- Si hi ha menors implicats.

10.- AGRESSIONS SEXUALS.-

Ha d'abastar totes les situacions d'agressió sexual: violació, exhibicionisme, assetjament, tocaments, amenaces, etc., sempre que aquestes conductes desencadenin en la persona que les sofreix una resposta de "crisi".

Així mateix, ha de tenir-se en compte:

- Atenció als fills, cònjuges i familiars propers molt relacionats.
- Acompanyament al reconeixement ginecològic, quan la víctima ho accepti.
- Acompanyament en la presentació de la denúncia en les dependències policials o judicials.

11.- ABANDONAMENT DE MENORS.-

En tota situació d'abandonament de menors, ha de requerir-se la intervenció del psicòleg.

12.- COMUNICACIÓ DE LA MORT A MENORS D'ALGUN DEL SEUS PROGENITORS.-

És necessària la intervenció del psicòleg quan es produeixi una falta de recursos familiars.

13.- VIOLÈNCIA.-

Qualsevol situació de violència que generi lesions i dany psicològic del/dels implicat/s en aquest moment:

- Mossegades o atacs d'animals.
- Bregues de veïnats, bregues de carrer, etc.
- Persones grans violentades amb dificultats per afrontar la situació.

14.- MALALTS MENTALS.-

Amb especial referència a aquelles persones que presentin conductes agressives cap a si mateixes o cap a tercers.

15.- ASSASSINATS – HOMICIDIS.-

L'atenció psicològica anirà dirigida a:

- Familiars.
- Fills.
- Persona que troba el mort